

Hyresgästföreningen
Socketbiten

Blad

Vårt eget
informations

Redaktör: Olle Eriksson

Socketbitens informationsblad till alla hyresgäster på Björkhagsplan 9 · Nr 29 · Maj 2015

Björkhagens vårdcentral har fått problem

SAMTLIGA FAST ANSTÄLLDA LÄKARE HAR SAGT UPP SIG

En efter en har vi sett våra husläkare försvinna men inte fått veta vad som fått dem att vilja sluta. Något har hänt. Man anar ett drama bakom kulisserna. Doktorerna och ägaren Aleris har inte dragit jämnt.

TRE TIDIGARE DOKTORER ger var för sig en mycket samstämmig bild. Jakten på lönsamhet har blivit allt viktigare. Relationen till patienterna har kommit i bakgrunden.

Läkare har slutat på vårdcentralen av den anledningen under flera år, men det var i höstas som dramatiken stegrades på allvar.

Efter sommaren 2014 kallade ägaren Aleris till planeringsdag med personalen. Nya chefer och en ny medicinsk konsult presenterades. På dagordningen stod frågan om hur intäkterna

skulle kunna ökas. Besöken hade året innan gått upp från 11 till 14½ patienter per dag och läkare.

Ändå krävdes mer, tyckte Aleris.

Målet borde snarare vara 18 besök per dag. Samtidigt skars besökstiderna ner. 15 minuter per besök skulle bli 10 minuter och 30 minuter bli 20.

FÖR LÄKAREN LOTTA HALLHAGEN kom ett avgörande moment på ett personalmöte med Aleris i oktober 2014.

Det uppstod en diskussion om vinstnivåer. Aleris krävde 10% i s.k. overheadkostnader. Landstinget nöjer sig med 4% i verksamheter i offentlig regi.

– Jag ifrågasatte på mötet om detta var rimligt. Vore det inte bättre om vi betalade mindre till Aleris och fick mer tid för patienterna? →

Styrelsen har diskuterat ordningen i huset med förvaltaren och representanter för Hotellhem

Klagomål från boende till de ansvariga har givit resultat. Nu ska åtgärder vidtas för att få bukt med stök, nedsmutsning och intrång.

I slutet av april hade styrelsen möte med förvaltaren Daniel Nilsson och anställda på Stiftelsen Hotellhem för att diskutera ordning och trygghet i huset.

Stiftelsen Hotellhem i Stockholm är en kommunal enhet som ansvarar för stadens genomgångsboenden för familjer i avvaktan på en permanent lösning på boendefrågan.

Svebo hyr ut husets nedre våningar till Hotellhem som i sin tur är värd för hyresgästerna på plan 2-4.

Vill du det?

– Det här systemet gynnar den som söker för mindre allvarliga hälsoproblem framför den som verkligen är sjuk. Det ska inte vara nödvändigt att gå till doktorn flera gånger – till följd av förkortade besökstider – för att få lite mer komplicerade symptom utredda.

Det här resonemanget var inget Aleris gillade. Trots att läkarna inte i praktiken satte sig emot gällande regler och trots att ekonomin fortfarande var i balans, uppfattades Lotta Hallhagens frågor som hotande. Samtliga doktorer kallades till enskilda samtal med chefen.

Delade de bolagets idéer om hur vård ska bedrivas? Det visade sig att så inte var fallet.

– Man frågade mig om jag var lojal med Aleris. Jag svarade att jag i första hand var lojal med mitt uppdrag, inte företaget. Jag jobbar för det allmänna, inte för något vinstintresse. Vi stod för helt olika ideologier.

Lotta Hallhagen kunde inte jobba kvar längre utan sa upp sig.

– Det var med tungt hjärta jag lämnade Björkhagen. Där hade jag upplevt mycket glädje och stort engagemang. Men den tiden var nu förbi.

En efter en följde de andra läkarna efter. Det handlade inte om någon gemensam aktion utan var och en fattade sitt eget beslut. Och nu är det bara hyrläkare kvar.

VI GÅR TILLBAKA TILL ÅR 2000. Den borgerliga majoriteten i landstinget beslutar att samtliga vårdcentraler söder om söder ska privatiseras.

Tanken var att de anställda skulle vilja ta över och bilda bolag eller kooperativ. Men det gick inte hem i Björkhagen – inte på ett antal andra ställen heller – trots att priset var mycket förmånligt.

Det tog två år med hyrläkare innan någon köpare anmälde sig. En distriktsköterska från en annan enhet inom vården startade år 2002 Björkhagens Vårdcentral AB.

Genom en uttalad vilja att satsa på kvalitet lyckades hon dra till sig ett antal nya doktorer som delade hennes idéer.

Det viktigaste skulle vara att skapa en god och varaktig relation mellan läkare och patient.

UNDER DE FÖRSTA ÅREN fungerade också allting mycket bra. Alla jobbade i samma anda och folk stannade till och med kvar på helger för att hjälpa till att måla om lokalerna.

Björkhagens Vårdcentral fick fina betyg i enkäter och ryktet spred sig: Björkhagen, där är det bra att jobba.

Jonas Jonsson var en av de läkare som började på Björkhagens Vårdcentral 2002.

– Från början var vi mycket nöjda med vårt val. Så småningom uppstod dock ett visst missnöje. Det kom allt fler och allt mer detaljerade krav från landstinget. Administrationen tog mer och mer tid och vårt inflytande över det egna jobbet blev allt mindre.

Efter hand slutade tre av de fyra läkarna som börjat samtidigt med Jonas Jonsson.

– Jag var den som blev kvar till sist. 2010 var det dags för pension. Under den sista perioden var jag även studierektor för en grupp blivande specialistläkare, och en av dem, Åse Enhamre, kunde ta över mina patienter. Det kändes bra att kontinuiteten på sätt kunde bibehållas.

DET ÄR 2010 OCH DRAMATIKEN STEGRAS. Utan att personalen har en aning om vad som är på gång kommer en ny ägare in i bilden. Proxima, en privat vårdkoncern ägd av riskkapitalbolaget CapMan, tar över. Åse Enhamre som jobbat som läkare på vårdcentralen sedan 2002 blir lika överraskad som alla andra.

– Det väckte starka känslor. Vi hade sett vad som hänt när andra vårdcentraler köpts av stora bolag. Det vi fruktade var ökad toppstyrning.

I samma veva förändrade också landstinget principerna för ersättningen till vårdcentralerna. Mindre pengar för listade patienter till förmån för mer för varje nytt patientbesök.

Arbetstiden blev hårdare reglerad. Tiden för telefonkontakt med patienter skulle skäras ner.

– Det blev ett överdrivet ekonomiskt tänkande: öppen mottagning, snabba besök och korta möten. Jag fick kämpa allt hårdare för att upprätthålla kvalitén, säger Åse Enhamre.

– När jag fick ett erbjudande att börja på en mindre vårdcentral ställde jag inför ett svårt val. Att lämna mina patienter och det ömsesidiga förtroende vi byggt upp, eller få jobba utan att behöva ha fokus på lönsamhet och vinst. Jag slutade på Björkhagens vårdcentral 2013 med sorg i hjärtat. Jag hade gärna stannat till pensionen om förhållandena varit annorlunda.

VÅREN 2010 skrev Lotta Hallhagen på anställningskontrakt med den första ägaren utan att veta att det var en försäljning på gång.

– Det jag då kände till var Björkhagens goda rykte. Men innan jag ännu hunnit börja fick jag veta att vårdcentralen sålts till Proxima. Jag blev lite betänksam men hoppades ändå att de goda förutsättningarna skulle bestå.

– När jag började i augusti 2010 upplevde jag också den fina stämningen. För oss anställda var primärvård något invariant men för Proxima, som tidigare drivit specialistvård, var detta ett nytt område.

Proxima hade fått ge många miljoner för vårdcentralen och behövde dels kompensera sig

för sina utlägg, dels skapa en vinst till sina ägare. Detta ledde till krav på effektiviseringar.

Tre undersköterskor hotades med avsked men kunde återanställas tack vare byte av labb. Att incidenten ledde till oro bland personalen är kanske inte att undra på.

Det kom krav på att öka intäkterna vilket skulle ske genom fler akutbesök. Belastningen på doktorerna blev allt större, men första året med Proxima förflöt dock utan större dramatik.

Men efter bara ett år såldes vårdcentralen vidare till Aleris, trots Proximas högtidliga deklarationer om kvalitét och långsiktigt ägande.

En kaotisk period börjar. Affärsområdeschef – som det nu heter – byts ut tre gånger under det första året med Aleris.

–Aleris hade inte tillräcklig kunskap för att driva en vårdcentral och hade inte förberett sig ordentligt, säger Lotta Hallhagen.

Personalens grundtanke med vårdcentralen ifrågasattes och undergrävdes. I stället för att ge rimlig tid för patienten hos läkaren skulle det vara korta snabba besök.

–Det var inte längre den medicinska omvårdnaden utan lönsamheten som var det viktigaste.

DÄR STÅR VI NU. Vården på Björkhagens vårdcentral sköts av hyrläkare. Aleris har satt igång en process för att hitta nya doktorer att anställa. Det finns anledning att återkomma i höst och se hur det har gått.

Så här sa sa Thomas Andersson, VD för Proxima Primärvård när hans bolag köpte Björkhagens vårdcentral 2010:

”Förväret av Björkhagens vårdcentral är ytterligare ett steg i vår målsättning att erbjuda våra patienter landets bästa och mest kompletta sjukvård.”

Ett år senare sålde han vårdcentralen vidare till Aleris. Och då sa Stanley Brodè, koncernchef på Aleris:

”Förväret av Proxima är strategiskt mycket viktigt för Aleris och stärker vår position både på den svenska och nordiska marknaden. Vi ser fram emot att utveckla företaget ytterligare i nära samarbete med ledning och medarbetare.”

Under de närmast följande åren slutade hela kåren av anställda läkare. Så kan det gå.

NU MÅSTE DET BLI BÄTTRING

Förvaltaren Daniel Nilsson och representanter för Hotellhem var inbjudna till styrelsemötet i april för att diskutera ordningen i huset. Alla var överens – den måste bli bättre.

Källaren har blivit ett tillhåll för ungdomar som tycks ta sig in genom dörrarna på södra gaveln vilka ofta står olåsta.

Övervakningskameror ska installeras på källarplanen och i brandtrappan.

Det kommer även att göras ronder i huset, något som vi boende efterfrågat länge. Polisen får nycklar till huset och tänker komma hit flera gånger i veckan. Dessutom ska störningsjouren varje natt gå en rond genom källarplan och brandtrappor.

Dörrarna i entrén är ofta trasiga. Daniel Nilsson påpekar att sådana fel ska anmälas omedelbart. Vi får hoppas att varje anmälan också leder till omedelbar utryckning. De blå dörrarna vid brandtrappan byts just ut.

Hotellhem kommer inom kort att ha en heltidsanställd bovärd som har sin arbetsplats i Stadsdelsnämndens lokaler och hon kommer även att besöka huset dagligen.

Hotellhem ska också ta itu med problemet med sopor i trapphus och källare genom att informera om vilka regler som faktiskt gäller för de boende.

Det återkommande inbrotten i källarförråden har fått Daniel Nilsson att förstå vikten av att uppgradera säkerheten. Han lovar återkomma med rapport om lämpliga åtgärder.

SISTA SPALTEN

Foto: Magnus Jönsson

Kristin Groth

Det är – underligt nog – inte alla som har full koll på var Björkhagen ligger. Ibland kan det vara svårt att förklara, men att lägga till ”på linje 17” gör att polletten har trillat ner ganska ofta hos bekanta den senaste tiden.

Det finns nog ingen annan tunnelbanelinje i den här stan som så många känner vid namn – ja, eller nummer om vi ska vara noga, och det är något som vi kan vara stolta över.

Björkhagen har tillsammans med Kärrtorp och de andra t-banestationerna längs Skarpnäckslinjen fått ett rykte om att ha något speciellt. Ett stort samhällsengagemang och ett lokalt arbete som ger effekter på så mycket fler plan.

Och visst är det så, aldrig har jag stött på en sådan stark folkrörelse på något ställe jag har bott i Stockholmsregionen. Ibland kan motsvarande kanske finnas på mindre orter i glesbygden där alla måste hjälpas åt för att klara sin vardag, men här nära storstan känns det unikt.

Och mitt i allt det hårda arbetet för det globala bidrar det till trivsel på lokal nivå. Vetskapen om att så många tycker att det viktiga är så viktigt. Att det i vårt område finns människor som bryr sig och som ser längre än näsan räcker.

Det ger för sjutton hopp om framtiden.

